

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 13P/249/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515206438
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tvrdá
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2515206438.1

Uznesenie

Okresný súd Piešťany vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: L. H., W.. XX.XX.XXXX E. Y. H., W.. XX.XX.XXXX, obe bytom T. XXXX/XX, T., v konaní zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, deti matky: Y. F., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom T.W. XXXX/XX, T., toho času bytom W. XX, T., a otca: Y. H., W.. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, T., za účasti starých rodičov : E. H., W.. XX.XX.XXXX a U.K. H., W.. XX.XX.XXXX, obaja bytom T. XXXX/XX, T., o nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

I. Konanie o návrhu starých rodičov E. H., W.. XX.XX.XXXX E. U. H., nar. XX.XX.XXXX na nariadenie predbežného opatrenia sa zastavuje.

II. Návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia sa zamietá.

III. Nariaďuje sa toto predbežné opatrenie:

„Maloleté deti L. H., W.. XX.XX.XXXX a Y. H., W.. XX.XX.XXXX sa ponechávajú v starostlivosti otca. Matka je povinná prispievať na výživu mal. L. H., W.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Matka je povinná prispievať na výživu mal. Y. H., W.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.“

odôvodnenie:

Návrhom spísaným do zápisnice na tunajšom súde dňa 28.09.2015 sa starí rodičia maloletých detí L. H., W.. XX.XX.XXXX E. Y. H., W.. XX.XX.XXXX domáhali nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloleté deti do ich osobnej starostlivosti. Súčasne návrhom vo veci samej žiadali zveriť maloleté deti do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedli, že maloleté deti pochádzajú z druhovského vzťahu ich syna a matky maloletých detí, ktorá dňa 01.09.2015 opustila spoločnú domácnosť, v ktorej spoločne žili maloleté deti, ich rodičia a starí rodičia - navrhovatelia. Hoci otec sa o maloleté deti riadne stará, je liečený na psychiatrické ochorenie, s poukazom na ktorú skutočnosť sa vyjadrili, že ich zverenie do starostlivosti otca by nebolo správne. Súčasne uviedli, že matka sa o maloleté deti riadne nestarala ani v čase, kedy žila s deťmi v spoločnej domácnosti, po odchode o deti nejavi záujem. Na základe týchto skutočností žiadali zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti.

Návrhom spísaným do zápisnice na tunajšom súde dňa 23.10.2015 sa matka maloletých detí L. H., W.. XX.XX.XXXX E. Y. H., W.. XX.XX.XXXX domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd predbežne zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že po odchode zo spoločnej domácnosti zostali žiť deti s ich otcom a starými rodičmi, s čím však nesúhlasí, nakoľko ich zdravotný stav nie je dobrý. Uviedla, že spoločnú domácnosť bola nútená opustiť, pretože ju jej druh bil.

Toho času býva u svojich rodičov. O deti sa riadne starala a chce v tom pokračovať. Vybavila si bývanie v azylovom dome, do ktorého bude môcť nastúpiť až v prípade, ak jej budú zverené maloleté deti. Mieni si nájsť prácu, so starostlivosťou o maloleté deti jej budú pomáhať jej rodičia. Uviedla tiež, že kúpila deťom darčeky, ktoré však deťom neodovzdala, pretože jej to nebolo umožnené.

Uznesením č.k. 13P/284/2015-7 zo dňa 28.10.2015 súd návrh matky spojil na spoločné konanie so skôr podaným návrhom starých rodičov; spoločné konanie sa vedie pod sp. zn. 13P/249/2015.

Návrhom spísaným do zápisnice na tunajšom súde dňa 19.11.2015 sa otec maloletých detí L. H., W.. XX.XX.XXXX E. Y. H.E., W.. XX.XX.XXXX, poukazujúc na späťvzatie návrhu zo strany starých rodičov, domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd predbežne do rozhodnutia vo veci samej rozhodol o ponechaní maloletých detí v jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí sumou vo výške minimálneho výživného. Súčasne otec podal návrh vo veci samej, ktorým sa domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Otec maloletých detí uviedol, že hoci sa opakovane pokúsil o obnovu spolužitia s matkou detí, táto záujem neprejavila a odmieta sa vrátiť. Zverenie maloletých detí do starostlivosti matky odmieta, nakoľko podmienky, v ktorých matka momentálne žije, nie sú vyhovujúce. Podľa jeho vyjadrenia, matka nie je schopná vykonávať osobnú starostlivosť o deti, čo sa ukázalo počas spoločného spolužitia - starostlivosť o deti bola zabezpečovaná ním a jeho rodičmi. Žiada preto, aby súd rozhodol o ponechaní detí v jeho starostlivosti tak, ako je tomu doposiaľ. Potrebu nariadenia predbežného opatrenia odôvodnil tiež pozastavením vyplácania rodičovského príspevku, ktorého vyplácanie sa podľa tvrdenia otca opätovne začne až na základe rozhodnutia súdu o zverení detí do osobnej starostlivosti. Otec uviedol, že matka okrem rodičovského príspevku iný príjem nemala, jeho príjem spočíva v invalidnom dôchodku vo výške 150,- eur mesačne, jeho rodičia sú poberateľmi dôchodku vo výške spolu 550,- eur mesačne.

Uznesením č.k. 13P/306/2015 - 4 zo dňa 24.11.2015 súd návrh otca spojil na spoločné konanie so skôr podanými návrhmi starých rodičov a matky; spoločné konanie sa vedie pod sp. zn. 13P/249/2015.

V súdom vyžiadanej správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) Piešťany zo dňa 28.09.2015 sa uvádza, že šetrením v domácnosti, v ktorej žijú maloleté deti aktuálne s ich otcom, so starými rodičmi a so sestrou otca, bolo zistené, že ide o domácnosť v 7-izbovom rodinnom dome vo vlastníctve matky maloletých, v ktorom bola v čase šetrenia čistota a hygiena na požadovanej úrovni. Mal. Y. spáva spolu s otcom na manželskej posteli, mal. L. má samostatné lôžko. Mal. L. navštevuje 2. ročník špeciálnej základnej školy na Valovej ulici v Piešťanoch. Maloletá je sledovaná v odbornej ambulancii imuno - alergologickej, náklady na lieky predstavujú 20 - 30 eur na mesiac. Mal. Y. je tiež sledovaný v odbornej ambulancii imuno - alergologickej a detským psychiatrom v Trnave, pričom náklady na jeho lieky sú minimálne. Podľa vyjadrenia otca a starých rodičov, matka sa o deti riadne nestarala, neprispievala na chod domácnosti, kúpala deti v studenej vode, neslušne sa pred nimi vyjadrovala. Od jej odchodu v septembri toho roku sa o deti nezaujíma, pričom návrh na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov bol považovaný za vhodné riešenie situácie s ohľadom na psychické problémy otca a skutočnosť, že starí rodičia sa o deti od ich narodenia starajú.

Šetrením v domácnosti matky maloletých bolo zistené, že matka toho času obýva 2-izbový prenajatý rodinný dom, v ktorom bývajú jej rodičia, brat matky so svojou družkou a dieťaťom. Dopytovaním matky bolo zistené, že má záujem na zverení detí do svojej starostlivosti, pričom s deťmi by bývala u svojich rodičov, avšak len dokiaľ si nevybaví ubytovanie v azylovom dome v Piešťanoch, ktoré jej bolo prisľúbené, ak jej budú maloleté deti zverené do starostlivosti. Uviedla, že o deti sa vždy riadne starala a spoločnú domácnosť opustila z dôvodu, že ju otec detí bil (čo však on popiera). O deti sa zaujíma, poslala pre ne darčeky, ako aj peniaze, a to po príslušníkovi polície, avšak starí rodičia s otcom ich odmietli prevziať.

Telefonickým dopytom na detskú lekárku maloletých detí MUDr. Gabrielovú bolo zistené, že ambulanciu deti navštevovali zväčša v sprievode oboch rodičov, ktorí pokyny lekárky dodržiavali, deti boli čisté a upravené, z jej pohľadu bolo o deti riadne postarané matkou aj otcom.

Dopytom na triednu učiteľku mal. L. bolo zistené, že minulý rok sprevádzali maloletú do školy a zo školy obaja rodičia, alebo len otec sám. Maloletá mala veľa vymeškaných hodín, čo sa následne odrazilo na jej študijných výsledkoch. Čistota maloletej, príprava do školy a zabezpečenie pomôcok boli na požadovanej úrovni. Súčasne učiteľka uviedla, že tento školský rok maloletú do školy sprevádza otec, príležitostne stará matka. Dochádzka je oveľa lepšia, maloletá má lepšie študijné výsledky, pekne číta a pracuje na hodinách.

Komunikáciou s príslušníkom OO PZ Piešťany, ktorý pracuje s rodinou, bolo potvrdené, že matka mala snahu poslať maloletým deťom oblečenie, peniaze aj hračky, avšak otcova rodina to odmietla prevziať.

Pri návšteve otca, starých rodičov a maloletej na ÚPSVaR Piešťany dňa 27.10.2010 sa starí rodičia vyjadrili, že pokiaľ by nebolo možné zverenie detí do ich starostlivosti vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav (stará matka má mieru funkčnej poruchy 80 %, sama je podľa komplexného posudku ÚPSVaR Piešťany odkázaná na starostlivosť inej osoby a starý otec má podľa komplexného posudku mieru funkčnej poruchy 70 %; posudky boli priložené k správe), žiadajú zveriť maloleté deti do starostlivosti otca, s čím otec vyjadril súhlas. Maloletá pri návšteve uviedla, že rovnako ako minulý rok sa do školy pripravuje spolu so starou matkou. Za matkou jej nie je smutno; dodala, že v noci ju budila, lebo bola opitá.

ÚPSVaR Piešťany ako kolízny opatrovník maloletých detí vyjadril názor, že vzhľadom na zistené skutočnosti, najmä s poukazom na zlý zdravotný stav starých rodičov, ako aj prejavovaný záujem oboch rodičov o zverenie maloletých detí do ich starostlivosti, nie je daný dôvod vyhovieť návrhu starých rodičov.

Dňa 24.11.2015 bola súdu doručená správa ÚPSVaR Piešťany datovaná k tomu istému dňu, v ktorej sa s poukazom na vykonané šetrenia v domácnosti oboch rodičov maloletých detí, ako aj na návrhy na nariadenie predbežného opatrenia podané matkou i otcom konštatuje, že naliehavosť potreby úpravy pomerov účastníkov vydaním predbežného opatrenia nie je daná, nakoľko nebolo zistené, že by boli maloleté deti ohrozené. Avšak pre prípad, že by súd dospel k záveru o potrebe nariadenia predbežného opatrenia sa uvádza, že vzhľadom na známe prostredie, v ktorom maloleté deti doteraz žili a spoločnú starostlivosť starých rodičov sa javí vhodnejšie dočasne zveriť deti do starostlivosti otca. Súčasne bolo zdôraznené, že na základe doposiaľ vykonaného šetrenia nie je možné plnohodnotne posúdiť, ktorý z rodičov má lepšie predpoklady zvládnuť starostlivosť o maloleté deti; nie je vylúčené, že v riadnom konaní vo veci samej bude potrebné prizvanie odborníka k zaujatiu stanoviska k predmetnej veci.

Spolu so správou bolo súdu predložené potvrdenie psychiatra ošetrojúceho otca MUDr. Zachara zo dňa 19.11.2015, v ktorej sa konštatuje, že otec maloletých detí je schopný a spôsobilý postarať sa o deti, a to aj vzhľadom na jeho psychické ochorenie.

Lustráciou príjmových pomerov rodičov maloletých bolo zistené, že otec nie je zamestnaný, poberá invalidný dôchodok vo výške 151,90 eur mesačne; matka takisto nie je zamestnaná, toho čas nepoberá ani sociálne dávky, pričom z vykonaného šetrenia vyplynulo, že jej bolo pozastavené vyplácanie rodičovského príspevku. Matka vo svojom návrhu uviedla, že sa mieni zamestnať.

Z rodných listov maloletých súd zistil, že matke Y. F., nar. XX.XX.XXXX sa dňa XX.XX.XXXX narodila dcéra L. H. a dňa XX.XX.XXXX syn Marek Daniš. Ako otec detí je v rodných listoch uvedený Y. H., W.. XX.XX.XXXX.

Súdom bolo zistené, že výkon rodičovských práv a povinností k mal. deťom L. H., W.. XX.XX.XXXX E. Y. H., W.. XX.XX.XXXX nebol doposiaľ upravovaný súdnym rozhodnutím.

Podľa § 102 ods. I zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

V danej veci súd návrh na vydanie predbežného opatrenia posúdil v zmysle § 102 ods. I O.s.p., nakoľko bol na tunajšom súde podaný tiež návrh vo veci samej.

O predpokladoch pre nariadenie predbežného opatrenia a jeho dôsledkoch platia ustanovenia § 74 až 77 O.s.p., čiže súd i po začatí konania môže nariadiť predbežné opatrenie v zmysle ďalej citovaných ustanovení.

Podľa § 75 ods. I, 2 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu. Návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad

preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 O.s.p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 76 ods. 1 O.s.p. predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby a) pltil výživné v nevyhnutnej miere, b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov, alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nariadením predbežného opatrenia jeho navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver jednak o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a jednak, že je tu naliehavá, akútna potreba poskytnúť ochranu prostriedkami procesného práva.

Súd mal z obsahu spisového materiálu preukázané, že mal. L. a mal. Y. pochádzajú z druhovského vzťahu ich rodičov, ktorí však toho času nežijú v spoločnej domácnosti, keď matka v septembri tohto roka odišla zo spoločnej domácnosti na T. G.. U. T., kde do odchodu spoločne žila s maloletými deťmi, ich otcom a jeho rodičmi. Toho času matka býva u svojich rodičov na W. G. U. T. v prenajatom 2-izbovom dome spolu s ďalšími piatimi osobami a vybavuje si ubytovanie v azylovom dome. Z vyjadrení oboch rodičov vyplynulo, že ich vzájomný vzťah je narušený, matka sa napriek prejavenej záujmu otca odmieta vrátiť do spoločnej domácnosti. Obaja rodičia sa pritom podanými návrhmi domáhajú dočasného zverenia maloletých detí do svojej starostlivosti. Súd má za to, že práve protichodné prejavy vôle oboch rodičov predstavujú okolnosť, ktorá odôvodňuje potrebu upraviť pomery účastníkov predbežným opatrením, ktorým bude rozhodnuté o dočasnom práve jedného z rodičov, ktorí spolu nežijú, mať maloleté deti v osobnej starostlivosti. Na základe vykonaného šetrenia v domácnosti oboch rodičov a preverení doterajšieho výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti u ich ošetrojúcej lekárky a triednej učiteľky mal. L., z ktorých neboli zistené vážne nedostatky v doterajšom výkone starostlivosti o maloleté deti, súčasne zohľadňujúc stanovisko kolízneho opatrovníka maloletých dospel súd k záveru, že v záujme maloletých detí bude ponechať ich v starostlivosti ich otca, ktorý predložením potvrdenia jeho ošetrojúceho lekára osvedčil svoju spôsobilosť osobne sa o deti starať aj napriek svojmu psychickému ochoreniu. Súd prihliadol na skutočnosť, že zverením maloletých detí do starostlivosti otca do času, kým súd o tejto otázke definitívne rozhodne v konaní vo veci samej, v ktorom bude vykonané riadne dokazovanie za účelom zistenia podmienok pre starostlivosť o maloleté deti u oboch rodičov, maloleté deti nebudú vyňaté z prostredia, v ktorom doposiaľ vyrastali, pričom rovnako ako doposiaľ bude starostlivosť o maloleté deti vykonávaná v súčinnosti so starými rodičmi, s ktorými maloleté deti bývajú od narodenia v spoločnej domácnosti. S poukazom na uvedené preto súd návrh matky zamietol a zohľadňujúc faktický stav rozhodol o ponechaní maloletých detí v starostlivosti otca.

Súd súčasne vyhovel návrhu otca na určenie povinnosti matke prispievať na výživu maloletých detí. Po oboznámení sa s pomermi rodičov súd dospel k záveru, že predbežnej úprave vyživovacej povinnosti v nevyhnutnej miere v zmysle § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. v tomto prípade zodpovedá určenie výživného

na úrovni minima predpokladaného zákonom, teda 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa (čo od 01.07.2013 predstavuje sumu 27,13 eur mesačne v zmysle opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. o úprave súm životného minima). Súd má za to, že týmto spôsobom, poukazujúc na aktuálne príjmové pomery rodičov, bude výživa maloletých v nevyhnutnej miere zabezpečená.

Písomným podaním zo dňa 06.11.2015 starí rodičia maloletých detí bez bližšieho odôvodnenia vzali svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia späť.

Podľa § 96 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Vzhľadom na to, že starí rodičia využili svoje dispozičné právo a svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia vzali účinne späť, súd konanie o podanom návrhu starých rodičov s poukazom na § 96 ods. 1 O.s.p. zastavil. Súčasne súd uvádza, že na ich podania doručené súdu dňa 16.11.2015, ktorým žiadali pokračovať v konaní, nie je možné prihliadať, nakoľko už raz učené späťvzatie návrhu nemožno odvolať (R 60/1999).

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Záverom súd opätovne uvádza, že v ďalšom konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov súd rozhodne v súlade so záujmami maloletých.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Náležitosti odvolania:

- ktorému súdu je určené
- kto ho robí
- ktorej veci sa týka
- čo sleduje
- musí byť podpísané a datované
- proti ktorému rozhodnutiu smeruje
- v akom rozsahu rozhodnutie napáda
- v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny
- čoho sa odvolateľ domáha